

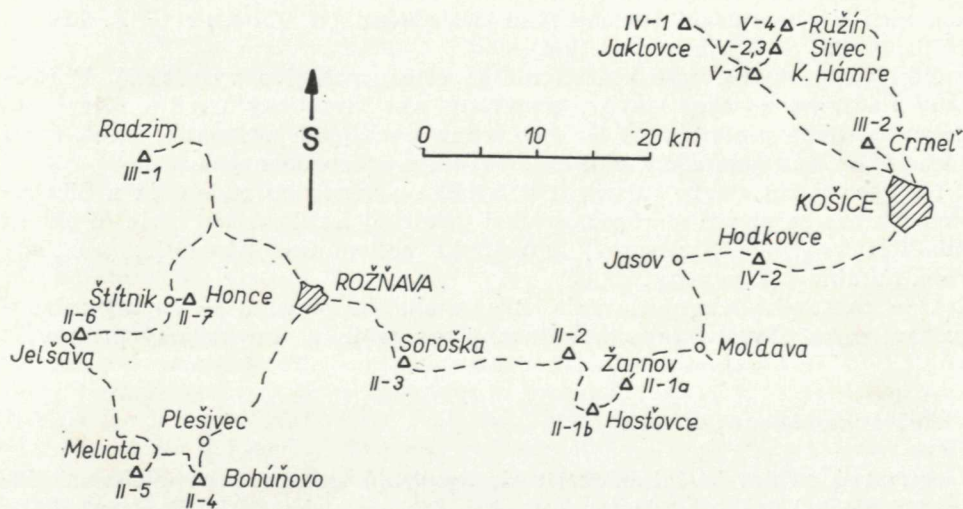
SPRIEVODCA K EXKURZII B

MLADŠIE PALEOZOIKUM A MEZOZOIKUM GEMERIKA A PRILAHLEJ ČASTI ČIERNEJ HORY

JÁN MELLO

Le paléozoïque supérieur et le Mésozoïque du complexe du Gemic et de lapartie adjacente des Monts de Čierna Hora

Le but de cette excursion de deux jours est la mise les participants au fait des connaissances récentes en ce qui concerne le paléozoïque supérieur et principalement le mésozoïque du complexe du Gemic aussi que les Monts de Čierna Hora adjacents (le complexe du Veporic). On présente aussi la caractéristique et les relations de la série de Meliata et de la Nappe de Silica aussi que les ophiolites alpines et les problèmes structurals des Monts de Čierna Hora.

Obr. 1. Trasa exkurzie B

Fig. 1. Excursion Route B.

Exkurziu venovanú problémom mladšieho paleozoika a mezozoika gemerika a príľahlej časti Čiernej hory (obr. 1) sme nevybrali iba pre veľkú vzdialenosť lokalít od dejiska XX. celoštátneho geologického zjazdu v Košiciach. Stala sa aktuálnou najmä v súvislosti s významom, ktorú táto oblasť v ostatnom čase má pri riešení stavby Západných Karpát.

V dvojdnovej exkurzii nemožno demonštrovať všetky dôležité nové poznatky získané v ostatných rokoch a súčasne podať ucelenú predstavu o stavbe mladšieho paleozoika a mezozoika gemerika včítane príľahlých oblastí. Z viacerých možností boli preto na exkurziu vybraté 3 tematické okruhy: a) mladšie paleozoikum a mezozoikum v južnej časti Spišsko-gemerského rudohoria a v Slovenskom krase (najmä s ohľadom na poznanie charakteru a postavenia meliatskej série; pri silickom príkrove na poznanie dvoch hlavných triasových typov facií — rífového a panvového). Túto časť dopĺňajú lokality v severovýchodnom výbežku Rudabánskeho pohoria, ako i v centrálnej a severnej časti Spišsko-gemerského rudohoria (Radzim, Čermeľ); b) alpínske ofiolity a c) oblasť Čiernej hory.

Mladšie paleozoikum a mezozoikum južnej časti Spišsko-gemerského rudohoria a Slovenského krasu

(J. Mello — R. Mock)

Náčrt geologickej stavby

Južná časť Spišsko-gemerského rudohoria a príľahlá časť Slovenského krasu je územím, na ktoré sa v ostatnom čase sústreďuje záujem geologickej verejnosti v súvislosti s novou interpretáciou koreňovej oblasti chočského príkrovu (A. A b o n y i 1971, 1974), domovskej oblasti gemerika (P. G r e c u l a 1973), ale najmä v súvislosti s novými poznatkami o stratigrafii meliatskej série a z nich vyplývajúcimi tektonickými dôsledkami (H. K o z u r — R. M o c k 1973a, 1973b; D. A n d r u s o v 1975).

Geologická stavba tejto oblasti nie je ešte uspokojivo vysvetlená. Predložený náčrt geologickej stavby, zostavený ako teoretický úvod do terénnej exkurzie, treba preto chápať len ako jednu z možných alternatív, ktorá sa za súčasného stavu poznatkov vidí autorovi najpravdepodobnejšou.

Na geologickej stavbe južnej časti Spišsko-gemerského rudohoria a Slovenského krasu sa okrem staropaleozoickej gelnickej a rakoveckej série (a okrem mladších pokryvných útvarov) zúčastňujú nasledujúce tektonické jednotky, resp. horninové komplexy:

1 — rožňavsko-železnická séria, 2 — meliatska séria, 3 — šupiny mlado-paleozoických súvrství a metamorfované mezozoikum, 4 — silický príkrov.

Rožňavsko-železnická séria

Súvrstvia rožňavsko-železnickej série spočívajú transgresívne (alebo miestami tektonicky) na súvrstviach rakoveckej alebo gelnickej série. Podľa všetkého ich možno pokladať za bazálne súvrstvia gemeridnej obalovej jednotky v juž-